

สถาปัตย์
ปริทัศน์

คุณพงษ์เทพ สกุลคุ

บริษัท ออกัสท์ ดีไซน์ คอนซัลแตนท์ จำกัด

จากมุมมองของภูมิสถาปนิกและวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรม เรามาพูดคุยกันต่อกับตัวแทนจากสาขาวิชาชีพมัณฑนากรและสถาปัตยกรรมภายใน ซึ่งในวิชาชีพนี้ก็ไม่แตกต่างจากสาขาวิชาชีพอื่น ๆ คือ มีทั้งการเข้ามาทำงานวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพจากต่างชาติและการออกไปปฏิบัติงานในต่างประเทศของผู้ประกอบวิชาชีพของไทยเราเอง โดยผลงานของนักออกแบบท่านนี้ก็เป็นที่ยอมรับกันในแวดวงเพื่อนร่วมอาชีพและเจ้าของโครงการทั้งชาวไทยและต่างชาติ แต่ในประเด็นความคิดเกี่ยวกับ Global Market หรือ ตลาดงานต่างชาติ นักออกแบบท่านนี้กลับมีมุมมองที่แตกต่างออกไป แต่อย่างไรก็ตามก็ถือเป็นข้อคิดและกรณีศึกษาที่สมควรนำเสนอแพร่ให้สมาชิกได้รับทราบเช่นกัน เรามาพบกับแง่คิด มุมมองและวิธีการทำงานด้าน Interior ที่น่าสนใจจาก คุณพงษ์เทพ สกุลคุ กรรมการผู้จัดการ บริษัท ออกัสท์ ดีไซน์ คอนซัลแตนท์ จำกัด

ACT : ปัจจุบัน บริษัทที่ทำงานทางด้านการตกแต่ง ออกแบบภายในบ้านเราตอนนี้ล้นแล้วแต่มีความคิดที่อยากจะทำงานต่างประเทศ แต่ทาง August กลับมองต่างกันไป ทั้งที่จริงๆ แล้วศักยภาพขององค์กร คุณภาพของเนื้อหาสามารถออกไปแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ อยากทราบเหตุผลตรงนี้ว่าเพราะอะไร

คุณพงษ์เทพ : บริษัทเราทำงานแต่ละงานใช้เวลา นานเป็นปี ส่วนใหญ่ทีมงานของบริษัทจะเป็น Family Man จึงไม่สะดวกในการเดินทางออกไปทำงานใน ต่างประเทศ รวมทั้งความเหน็ดเหนื่อยจากการเดินทาง ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง และประเด็นสำคัญหลักคือ ความเสี่ยงจากการทำงานแล้วไม่ได้รับค่าแบบ ตนเอง เห็นว่าการทำงานต่างประเทศนอกจากมีความสามารถ แล้ว ต้องมี Connection ที่ดีกับลูกค้า และมีความ มั่นใจในระดับหนึ่งว่าจะไม่ถูกเบียดค่าจ้าง บริษัท ออกแบบอื่นๆที่ได้ไปทำงานในต่างประเทศในปัจจุบัน เช่น P49, PIA, Design103 จะมี Partner หรือบริษัท ในต่างประเทศที่คุ้นเคยกันในระดับหนึ่งและมั่นใจ ได้ว่าจะทำงานแล้วได้เงินค่าจ้างแน่นอน แต่ตนเอง ยังไปไม่ถึงจุดนั้น ผมอยากที่จะใช้คำพูดเปรียบเทียบ ว่าผมเป็นเหมือนไก่ที่กินข้าวเปลือกหากินอยู่กับพื้นที่ รอบๆ ตัว ไม่ค่อยมีความรู้สึกที่ต้องดิ้นรนมากนัก

ACT : การที่เริ่มมี ผู้ประกอบวิชาชีพ จาก ต่างประเทศหรือ ภัณฑนากรต่างชาติ เข้ามา ทำงานในประเทศไทย บริษัทได้รับผลกระทบ อย่างไรบ้าง

คุณพงษ์เทพ : คิดว่ามีทั้ง 2 ลักษณะคือ มีผลกระทบ และไม่มีผลกระทบ ความจริงภัณฑนากรต่างชาติ เข้ามาทำงานในประเทศไทยนานแล้ว และเราเอง ก็ทำงานกันเป็นปกติ สมัยก่อนภัณฑนากรต่างชาติ จะเข้ามาทำงานพร้อมกับลูกค้าต่างชาติคือ บริษัท ข้ามชาติที่เข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทย งาน ส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมขนาดใหญ่ ตนเองคิดว่าเป็น คนละตลาดกับเรา แต่มองในมุมมองกลับกันก็เป็นข้อดี สำหรับเราที่จะได้เห็นงานออกแบบดีๆ และพัฒนา ตัวเองให้สู้เขาได้

หากมองในมุมมองสถาปัตยกรรมหลัก แม้สถาปนิกต่างชาติ จะไม่เข้ามาทำงานในประเทศไทย แต่บริษัทต่างชาติ ก็ไม่ได้จ้างเราทำงานอยู่ดี เห็นได้จากการออกแบบ ก่อสร้างโรงแรมระดับ 5 ดาวของประเทศไทย ก็ ไม่มีการว่าจ้าง Designer ไทย เพราะบริษัทที่เป็น คนบริหารโรงแรมก็เป็นบริษัทข้ามชาติ จะมีมุมมอง ว่า Designer ไทยไม่มีศักยภาพเพียงพอ ทั้งที่จริงๆ เราอาจมีศักยภาพเพียงพอ เพียงแต่เรายังไม่มีการ

Recognized หรือยอมรับผลงานของคนไทยให้อยู่ใน List ระดับ International

ความคิดของตนเองอาจมีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ ตรงที่ว่า หากบริษัทต่างชาติไม่ว่าจ้างบริษัททำงาน เรายินดี และเราก็จะทำงานเฉพาะที่มีในประเทศไทย เพราะคิดว่างานออกแบบมีขอบเขตที่กว้างมาก และ ยังมีงานให้เราทำอีกเป็นจำนวนมากตามที่เราคิดและ ต้องการ

ACT : ส่วนใหญ่บริษัทรับทำงานประเภทใดบ้าง
คุณพงษ์เทพ : บริษัททำงานหลักๆ อยู่ 3 ประเภท อาคาร คือ โรงแรมและรีสอร์ท, Private Resident และการพัฒนาที่ดินอสังหาริมทรัพย์ ในประเทศไทย เช่น คอนโดมิเนียม Corporate Office หรือหน่วยงาน ราชการ ตอนนี้นงานที่รับทำส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรม และ High-Rise Development และเรามีงาน ต่างประเทศที่ทำอยู่ 3 โครงการ คือ งานสถานทูตไทย ที่ปักกิ่ง อินเดีย และปากีสถาน แต่ก็ไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นงาน ต่างประเทศเพราะทำงานกับทีมผู้ออกแบบคนไทย

ACT : ขอรบกวนวิธีการบริหารและระบบการทำงาน ใน August ว่า เป็นลักษณะใด

คุณพงษ์เทพ : ที่บริษัทบริหารงานในลักษณะที่เป็น สตูดิโอ ตอนนี้อยู่ที่ August มีพนักงานอยู่ประมาณ 30 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 สตูดิโอใหญ่ๆ ในแต่ละสตูดิโอ ประกอบไปด้วยพนักงานประมาณ 5-6 คน ซึ่งตนเอง ก็ยังเข้าไปเกี่ยวข้องในขั้นตอนของการทำงานทุก ขั้นตอน สำหรับมุมมองในเรื่องงานก็คิดว่าตัวเอง ค่อนข้างเปิดรับความคิดเห็นค่อนข้างมาก

ACT : ทำไมถึงใช้ระบบบริหารงานแบบ Studio

คุณพงษ์เทพ : เหตุผลแรกเลยคือ บริษัทมี Senior Designer อยู่หลายคนที่สามารถช่วยดูแลและบริหารจัดการงานได้ และเหตุผลที่สอง ตลอดเวลา 15-16 ปี ได้ลองใช้รูปแบบการบริหารงานมาหลายแบบ คิดว่า ระบบการบริหารงานแบบสตูดิโอเป็นระบบที่มีความ ยืดหยุ่นสูง ทุกคนมีส่วนร่วมกับ Project ใกล้เคียง งาน Interior เป็นงานที่ต้องใส่ใจลงไปทุกรายละเอียด ต่างๆ ค่อนข้างเยอะ ระบบสตูดิโอจึงเป็นระบบที่น่า จะเหมาะสมที่สุด

ACT : ในการทำงานที่ผ่านมา คุณพงษ์เทพได้ เติบโตการวางแผนงานของบริษัทไว้ล่วงหน้า หรือไม

คุณพงษ์เทพ : ขอตอบตรงๆว่าไม่มีการวางแผนและ เรื่องนี้ถือเป็นจุดอ่อนในการทำงานของบริษัท เพราะ

■ Anantara Baa Atoll, Maldives

FACT FILE

บริษัท ออกัสต์ ดีไซน์ คอนซัลแตนท์ จำกัด

August Design Consultant Co., Ltd.

ผู้บริหาร: พงษ์เทพ สกุลคู

(Pongthep Sagulku)

ปีที่ก่อตั้ง: พ.ศ. 2533

จำนวนพนักงาน: 30 คน

ปรัชญาในการทำงาน: 'ทำสิ่งที่อยู่ตรงหน้า

ของวันนี้ให้ดีที่สุดก็อาจจะพอแล้ว'

ที่อยู่: 2241/6 ถนนลาดพร้าว (ซอย 57/1)

แขวงวังทองกลาง เขตวังทองกลาง

กรุงเทพฯ 10310

โทรศัพท์: 0-2933-1276-80

โทรสาร: 0-2933-1275

ไม่รู้ว่าจะต้องวางแผนอย่างไร และไม่ได้คาดหวังว่าบริษัทจะเติบโตมากมาย เพราะเราทำงานแบบนี้มานานแล้ว แต่หากจะมีการวางแผนคงเป็นแผนการทำงานให้ผลงานออกมาดีที่สุดมากกว่า ส่วนตัวคิดว่าอาชีพเราหากไม่ดำเนินตามระบบตะวันตก เราทำงานในแบบของเรา และพยายามทำให้ดีที่สุด ผลงานของเราจะเป็นไปเบิกทางที่ดีได้อย่างแน่นอน

ACT : แต่ผลงานที่ออกมาก็เป็นที่ยอมรับเหมือนกับมีการเตรียมการวางแผนไว้อย่างดี ไม่ทราบว่าคุณพงษ์เทพมีแนวทางการทำงานอย่างไร

คุณพงษ์เทพ : มีความตั้งใจว่าจะควบคุมงานตั้งแต่เริ่มจนถึงขั้นตอนการทำ Graphic และงาน Artwork ทุกรายละเอียดเพื่อทำให้ผลงานออกมามีความสอดคล้องกับความคิดของเราให้มากที่สุด นอกจากนี้ตนเองยังพยายามสนับสนุนให้พนักงานมีทัศนคติในเรื่องของการเรียนรู้ อยู่ตลอดเวลาเพื่อใช้พัฒนาตัวเอง เพราะการทำงานในโลกปัจจุบันไม่ได้เป็นการรอให้ลูกค้ามาจ้างแล้วจึงค่อยเริ่มกระบวนการ Research เราเองต้องมีความรู้ส่วนตัวพอสมควรในการคุยกับลูกค้าให้เข้าใจตรงกัน จะช่วยให้เริ่มต้นงานได้เร็วขึ้น

นอกจากนี้ผลงานของ August ไม่มีแนวทางการออกแบบที่ตายตัว เพราะเราทำงานร่วมกับสถาปนิกจากหลายบริษัท แต่ละบริษัทมีวิธีการทำงานและวิธีคิดที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นเราต้องปรับตัว และต้องพยายามเรียนรู้และเข้าใจเรื่องสถาปัตยกรรมว่าสถาปนิกกำลังคิดอะไรอยู่และเราจะเข้าไปช่วยให้งานสมบูรณ์แบบได้อย่างไร เราจึงต้องพัฒนา เรียนรู้และปรับตัวอยู่ตลอดเวลา และต้องมีความยืดหยุ่นกับตัวเองสูงมาก ทั้งในเรื่องวิธีการทำงาน กระบวนการทำงาน แนวความคิด ตนเองจะไม่มีการวางกรอบการทำงานที่ตายตัว แต่ก็ต้องตอบโจทย์และความต้องการของลูกค้าให้ได้ดีที่สุด

ACT : ความคิดเห็นต่อบริษัทรุ่นใหม่ที่มีการวางวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานต่างๆ ในระดับนานาชาติ

คุณพงษ์เทพ : ตนเองเห็นว่าคุณภาพของคนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ส่วนตัวไม่เชื่อว่าจะวัดได้ด้วยระบบ ISO หรือระบบมาตรฐานอื่นๆ รวมทั้งกระบวนการทำงานของ Architect ก็ไม่น่าจะวัดได้เช่นกัน แต่ตนเองเชื่อว่าคุณภาพของคนจะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งควรเป็นตามธรรมชาติโดยไม่ต้องมีการวัดผล และการฝึก ตนเองคิดว่าดัชนีที่ชี้วัดความสามารถของบริษัท ซึ่งเป็นวิธีคิดแบบง่ายๆ คือ พนักงานควรทำงานอย่างมีความสุข ไม่มีการ Turnover พนักงาน

ตอนเริ่มทำออฟฟิศเมื่อประมาณ 30 ปีก่อน เรายังมีไฟแรงอยู่ อยากทำอะไรหลายอย่าง มี Idea เต็มไปหมด มีการตั้งกฎเกณฑ์เหมือนบริษัทอื่นๆ เพื่อให้เป็นตามมาตรฐานของตะวันตก เช่น ตอกบัตรเข้า-ออกงาน หักเงินเดือนเมื่อมาสายเกินกำหนด ฯลฯ เมื่อทำแล้วรู้สึกที่ไม่ Work เพราะบริษัททำงานด้านการออกแบบ งานศิลปะ ควรปล่อยให้ไปตามธรรมชาติ กลับสู่จุดเริ่มต้นอย่างง่ายๆ เป็นการทำงานแบบเป็นนายตัวเอง การทำงานอย่างมีความสุขจะทำให้พนักงาน Create งานออกมาได้ดี แต่ขอเพียงทำงานให้ตรงตามกำหนด

ACT : บริษัทมี standard การ presentation และการเขียนแบบ อย่างไร

คุณพงษ์เทพ : เป็นเรื่องที่คุณองค์กรต้องมี แต่ละ Office จะมีไม่เหมือนกัน แต่ต้องไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานกำหนด บริษัทจะมีการวาง Standard กลางไว้และจะเปิดโอกาสให้พนักงานได้ Create ด้วย โดยมีการแนะนำเสริมเรื่องการใช้กาลและเทศะในการทำงาน เช่น หากเป็นงานโรงแรม รีสอร์ท ควรมีการใช้อารมณ์ หรือ Emotion เข้ามาเกี่ยวข้องมากกว่าเหตุผล แต่ถ้าเป็นงาน Office หรือ Corporate ในกา

ออกแบบควรจะต้องใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ เพื่อให้ทำงานที่ออกมามีความจริงจัง และมีความเป็นระเบียบตนเองคิดว่าในการทำ Project โดยใช้อารมณ์เข้ามาร่วมกับการออกแบบเป็นตรรกะหรือแนวทางที่ควรพิจารณา

ACT : มีการจัดอบรม หรือสัมมนา เพื่อถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ในการทำงานแก่พนักงานอย่างไรบ้าง

คุณพงษ์เทพ : ยึดถือแนวคิดตามธรรมชาติ ถือว่าต้องเรียนรู้จากการทำงานในชีวิตประจำอยู่แล้ว และเนื่องจากที่ August มี Senior มากกว่าครึ่งหนึ่งของพนักงานทั้งหมด รุ่นน้องๆ จึงมีโอกาสสอบถามปัญหาในการทำงานหรือขอคำแนะนำได้อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้เรายังเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ร่วมกระบวนการทำงานและสัมผัสกับลูกค้าตั้งแต่ออกแบบไปจนถึงหน้างานก่อสร้างอีกด้วย เพื่อให้ได้รับรู้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานทุกส่วน ทำให้เกิดความเข้าใจผู้ร่วมงานอื่นๆ มากขึ้นและลดการขัดแย้งได้เป็นอย่างดี

ACT : วิฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจที่กำลังเป็นปัญหาทั่วโลกโดยรวมอยู่ในตอนนี้ในฐานะที่เป็นมัณฑนากรได้เตรียมแผนการในการรับมืออย่างไร

คุณพงษ์เทพ : ในความเห็นของตัวเองคงไม่มีสูตรสำเร็จในการหาทางออกในเรื่องนี้ บางบริษัทมีความเชื่อว่าต้องบุกไปทำงานในต่างประเทศเพื่อออกไปหางาน แต่เรากลับคิดต่างกันคือ เราก็อยู่มันตรงนี้ อยู่แบบเดิมในประเทศ ปรับตัวเอง งานลดลงก็กินให้น้อย หน้อย ในภาคที่เป็นบุคคลเราคงต้องปรับตัวเองลงมาลดรายจ่ายของตัวเองเหมือนกับคนทั่วไป แต่ในภาคของการทำงานออกแบบผมกลับมีความเชื่อว่าการที่งานน้อยลงไม่ได้หมายความว่าเราจะทำงานออกแบบได้แย่ง ผมกลับคิดว่ามันทำให้เราได้มีโอกาสทำงานที่มีคุณภาพที่เข้มข้นขึ้นกว่าเดิม มีโอกาสที่จะใช้ความสามารถในการออกแบบเลือกที่จะทำงานที่มีข้อจำกัดมากขึ้น แต่ได้งานที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ผิดกับสมัยที่เศรษฐกิจรุ่งเรืองที่คุณต้องรีบๆ ทำ ใช้วัสดุต่างๆ อย่างฟุ่มเฟือย ในตอนนี้ถ้าคุณมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ คุณก็อาจจะต้องหันมาพิจารณาว่าจะใช้วัสดุอย่างไรให้เกิดประโยชน์ได้อย่างสูงสุด ใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่า ผมกลับคิดว่างานออกแบบโดยภาพรวมน่าจะมีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

ACT : ในช่วงต้น ทราบว่าบริษัทไม่เคยมีแนวคิดในการออกไปหางานในต่างประเทศ แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา August มีงานออกแบบในต่างประเทศอยู่พอสมควร อยากจะให้พูดถึงงาน

ต่างประเทศเหล่านั้น

คุณพงษ์เทพ : ผมมีงานโรงแรมที่เนปาล ในเมืองกาฐมาณฑุ เมื่อ 10 ปีที่แล้ว ฝั่งระยะมาก็มีคอนโดมิเนียมและคลับเฮาส์ในฮ่องกง แล้วล่าสุดก็มีรีสอร์ทที่มัลดีฟส์ ตอนนี้กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง แล้วก็มีการสถานทูตไทยอีกสามโครงการคือ ที่ ปักกิ่ง อินเดียน แล้วก็ที่ปากีสถาน ทำมาได้ประมาณ 2-3 ปีแล้ว แต่ในขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างรอการก่อสร้าง

ACT : อยากทราบว่าบริษัทได้รับการติดต่อให้ทำงานในต่างประเทศในแต่ละโครงการได้อย่างไร

คุณพงษ์เทพ : งานที่ฮ่องกงเจ้าของเป็นชาวฮ่องกง ที่รู้จักกับเจ้าของโครงการที่ผมเคยทำงานด้วยในประเทศไทยซึ่งแนะนำกันมา ด้วยเหตุนี้เราถึงกล้าที่จะออกไปทำ ส่วนงานรีสอร์ทที่มัลดีฟส์ เจ้าของก็เป็นคนไทยอีก เราจึงมีความรู้สึกเชื่อใจที่จะออกไปทำงานเหล่านั้นในระดับหนึ่ง คือถ้าผมจะรับทำโครงการที่อยู่ในต่างประเทศสักโครงการหนึ่ง ผมจะมีเกณฑ์ในการพิจารณาว่า หนึ่ง เราต้องเสียเวลากับมันมากหรือไม่ ในแง่ของการเดินทาง สอง ในเรื่องของค่าตอบแทน ต้องดูว่ามีความเสี่ยงมากแค่ไหน สาม ประเทศที่ไปนั้นมีความรู้สึกอยากที่จะไปทำงานหรือเปล่า และข้อสุดท้ายก็คือ โครงการนั้นมันเป็นโครงการที่อยากทำหรือเปล่า? คือถ้าเลือกได้ก็อยากจะทำ ซึ่งที่เป็นอยู่ตอนนี้คิดว่าเราสามารถเลือกลูกค้าได้พอสมควร

ACT : จากจุดเริ่มต้นการทำงานจนถึงปัจจุบัน August ถือว่ามีอายุการทำงานที่ยาวนานพอควรสำหรับคนรุ่นใหม่ที่มีแนวคิดอยากที่จะเริ่มต้นทำงานทางด้านนี้ ไม่ทราบว่ามีบทเรียนที่พอจะเป็นแง่คิดให้กับผู้อ่านได้อย่างไรบ้าง

คุณพงษ์เทพ : การทำงานต้องเริ่มจากตัวเองคือ ต้องมีความรักในวิชาชีพและความตั้งใจในการทำงานให้มีความสมบูรณ์แบบที่สุด ไม่เหน็ดเหนื่อยและย่อท้อ หากต้องล้มเหลว เมื่อเร็วๆ นี้เคยให้สัมภาษณ์กับนิตยสารของ TIDA เรื่องการเตรียมการกับวิกฤตการณ์ตนเองให้วิสัยทัศน์ว่า ไม่มีสูตรสำเร็จในการหาทางออก มีบางบริษัทให้สัมภาษณ์ว่า ต้องบุกไปทำงานต่างประเทศเพื่อหางาน ตนเองมีความคิดที่แตกต่างออกไปว่า อยู่ที่เดิม แต่ต้องปรับตัวเอง งานลดลงก็ควรใช้จายน้อยลง ในส่วนของงาน Design ตนเองเชื่อว่าการทำงานน้อยลงไม่ได้แปลว่าฝีมือด้อยลง แต่กลับทำให้มีโอกาสกลับมา Concentrate กับงานมากขึ้น และมีโอกาสเรียนรู้การอยู่กับความจริงที่จะใช้ความสามารถในการออกแบบ เลือกทำงานโดยที่มีข้อจำกัดมากขึ้นแต่ได้งานมีคุณค่ามากขึ้น ขอขอบคุณครับ ACT